

Text til Lobfang,

samlet af

Jesu Lidelse,

i en

Prædiken

paa

Fastelavens Mandag i Domkirken

ved

J. N. Brun

1794.

Bergen, 1794. Trykt hos N. Dahls Efterleverste.

Der de havde sunget Popsangen: Med disse Ord begyndte i Dag vor Herres og Frelsers Jesu Christi Lidelses Historie; Med disse Ord begyndes den af tvende troeværdige Vidner, Mathæus og Marcus; Men til saa frydefuld Begyndelse, maatte vi tænke, svarer kun ilde det sørgelige Udfald. Eller maaskee have vi atter her et nyt Beviis paa lætsindige Menneskers sorgesløse Sikkerhed; Maaskee vandres her atter med Leeg og Sang Fordærvelsen i Møde. Det var saa tit, i sær Ungdommens Skik, syngende at betræde den Bane, ved Enden, af hvilken der venter dem Trængsel og Sienvorbighed. Var det da ikke bedre, at faae med Graad, og høste med Frydefang? Med Ben at begynde og ende lovsyngende? Var det nogenstinde ædelt, at græde, hvor andre loe, at sørge over andres Glæde, saa maatte det være, hvor man faae det forsynede Menneske leegende paa Bredden af den Afgrund, hvori han snart skulde styrtes. Eller hvor en Jephthæ Datter indvier med Trommer og Dands sine beste Dage til langvarig Sorrig, Dømmet. Cap. 11; Havde jeg seet den uskyldige Pige vandrende glad og fro sin seherrige Fader i Møde, og kiendt hans Løfte, og forudseet hans Kummer, saa vilde den eenbaarne Datters hønrastede Fryd oprørt min Siels Jnderste til Beemods Klager. Arme Dødelige! vi plide saa lidt, hvad komme skal; Vi siqe: Der er Fred, der er ingen Fare, og i samme Stund er Fordærvelsen hasteligen over os, 1. Thess., 5. See vi her et lovsyngende Chor af svage Disciple, vi maatte nok spørge: Var nu Sangens Tid kommen?

kommen? Nu, da man ret snart skulde slaae Jorden
og adsprede Saarene? Nu, da saa mørk Nat truede,
saa mange Uvejr traal op? Nu, da Barselstegn,
og ikke tvetydige, anmeldte en nær forestaaende frygtes-
lig Strid? Dog — pruiset være vor Fader i
Himlene, som skjuler for os med velgjorende
de Haand de tilkommende Ting! Vi skulde ellers
sørge for Tiiden, og i Tiiden, ellers vansmægte
for de Tings Forventelse, som komme skulde, længe,
længe førend det Onde endnu var der; Vi skulde
ellers ingen, plat ud ingen Glæde smage paa Jorden,
og fra Jorden skulde ingen ikke een eeneste Lovsang
opstige til Himmelen.

Desuden, den Lovsang her tales om, var ikke
nu forfattet til at udtrykke glade Hjerters nærværende
Fryd. Det var formodentlig den gamle Sang og den
gamle Skik, brugelig hos Jøderne for og efter Paa-
skelammets Nadvere: Forud nemlig den 113 og 14de
Davids Psalme, og til Slutning de 4 derpaa følgen-
de, saa at den 118de var den sidste. Disse vare for-
modentlig Indholden af den Lovsang de havde sunget;
Og nu lærer Erfarenhed, at man ikke altid kan føre
Glæden med sig, naar man møder for at istemme med
andre sædvanlige Føsters sædvanlige Sange. Ofte for-
cenes lovsyngende Mund og sukkende Hierte. Ofte blev
du stum, naar andre sang, og Sorgen taledes i din
Barm dette de Bortførtes Sprog: Hvorledes skulde
vi synge Sions Sang i et fremmed Land? Ps.
137. Det var derfor ikke strax sagt, at hvor man hør-
de fleeres Lovsang, man ogsaa der skulde troe alle Lov-
syngende glade; Men lad dem nu ogsaa have været det
disse lovsyngende Disciple, lad os antage deres Glæde,
som et Beviis paa deres Uvidenhed om den næranstun-
dende Trængsels Tiid, saa var dog ogsaa Jesus selv

med at synge; Men sang nu Davids Søn med Glæde
 Davids Sang, saa maatte denne hans Sang og den-
 ne hans Glæde været det meest høytidelige vi kunde øn-
 sket os at see og høre, Han, som grandt vedste hvad
 Kalk han skulde drikke, hvad Kamp han havde at stri-
 de, hvad Nat ham forestod. Kunde vi have seet den
 Himmel, som fremlyste her over den Lovslyngendes
 Ansigt, den skulde vidnet for os, at han gif hen at
 giøre frivillig det smerteligste Offer. Vi skulde øn-
 sket, enhver for sig: "O! maatte jeg, naar jeg seer
 min Død saa nær, ogsaa møde den saa smilende, eller
 maatte dog Lovsang blive Enden af min Lidelses Histo-
 rie, som den var Begyndelsen af min Frelsers, at jeg
 slyngende maa stige op med Ham til Zimmerige!"
 Men et Ønske har jeg i Dag: at Lovsang maatte bli-
 ve Frigten af all vor Betragtning over Jesu Lidelse!
 Og derfor er jeg opsteegen i Dag paa dette Sted, om
 jeg kunde indbyde til salig Glæde, om jeg kunde opmun-
 tre mine Brødre til at samle i denne Tid rige Texter
 til glade Sange for beklemt Hjerter. O! Verden!
 du samler dig saa tit Bitterhed af Livets Sødheder!
 Du opeser Sorg, ja stundom Gift af sandselig Glæ-
 des grumsede Brønd. Men kom her, her er det Mod-
 sarte: her er Oplosningen af den mørke Tale: Der
 gif Mad af Væden og Sønning af den Stær-
 ke. Her gaader din Tanke midt ind imellem Døds An-
 gester, og finder Glæden og Livet. Her af de blodbe-
 sprængte Blomster i Gekemane slætter sig Jesu Brud-
 en Bryllups Krands, her, hvor Belials Dække strøm-
 me ind paa Forløseren, her opvælde for hans Forløste
 Saligheds Kilder. Maatte min Tale leede hver tør-
 stende Siel hid for at vederqvæges! Saa vil jeg anbe-
 fale den samme Hensigt med denne og enhver vor Be-
 tragtning over Lidelsen, som var Guds Hensigt med at

udkaare os i Christo til Sanner og Døtre, og som
leses Eph. 1 Cap., 6 V: Til Guds herlige Naades
Lov, i hvilken han tog os til Naade i den
Elfte.

Ordene skulle lære os vor Pligt, at betragte Lidelsen, GUD til Gode, eller at:

Hvor Disciplenes Lovsang ender, begynder Texten til vores.

Der see vi:

- 1) Jesum allevegne, som den Elfte,
- 2) Det Guds Naades Herlighed ved ham,
- 3) Der vor Pligt, at lovsynge denne Naade.

1) Nok seer jeg, at min Text, omendskient et særskilt Vers dog ikke giver fuld Meeening, uden sammenhengende med det 5te: GUD bestikkede os forud til sønlig Udkaarelse ved den samme Jesum Christum, efter sin velbehagelige Villie, til sin herlige Naades Lov, i hvilken han tog os til Naade i den Elfte. Men det, som da var Guds sidste store Hensigt med sit Kald og Udvalgelse, bør ogsaa vare vores, den bør vi gaae i Møde, den bør vi ønske befordret; begjærer han Lovsang hos os, vi bør søge Text til Lovsang, hvor den findes, og hvor findes den meere frugtbar, end i Lidelsens Betragtning? Hvor vigtigt der først og fornemmelig at see Jesum allevegne, som den Elfte; Det er: a) Urandsageligt, hvorledes han er den Guds Elfte, b) Men indlysende, hvorledes han bør være det for os. Man mærk: Det heder her i Texten ikke Den Elskelige, men Den Elskede. At han er elskelig midt under Preverne, det maa den blotte Fornuft funde

kunde see; Men at han er den Elske, den, som Gud
elsker over Himmel og Jord, over Engle og Menne-
sker, det er i Tidelsen især en mørk Tale, og just der-
for forargede alle Disciplene sig paa ham; ikke paa
hans Forhold, men paa hans Skiebne. Jo meere dette
var elskværdigt, jo meere syntes denne at være ubegri-
belig gruetsom. Han, saa højt elsket, og dog overgivet
til at synke saa dybt? Han elsket, naar han sættes til et
Maal for saa megen Brede? naar hans skyldfrie Siel
bedroves indtil Døden? naar han maa raabe: Min
GUD! min GUD! hvi haver du forladt mig? I
Sandhed ogsaa vi skulle maaffe forarget os med Disci-
plene, om vi, uden at viide Udfald og Hensigt, havde
beskuet disse mørke Oprin. Vi forarges ofte over min-
dre end dette. Vor Værebngning om Guds faderlige
Forson staaer og raver, naar vi blot see ved vor Side
den Fromme forladt, den Gudsfrygtige i Nød, og
ingen Frelse, i Fare, og ingen Redning. Vi fristes
til at sige med Ufayb: Saa haver jeg da forgiæves
rensset mit Hjerte og tvøet mine Hænder i Uskyl-
dighed; Ps. 73; Men nu, vi viide Sagens Sammen-
hæng og Udfald. Nu, vi vet ikke begribe tilfulde, men
troe med Visshed, at Jesus var den Elskede, hvor
meget han leed, og, om det var mueligt, blev meere
elsket, jo meere han leed; nu kommer denne Tanke til-
bage til os selv, som Text til Lovsang: Var han den
Guds Elskede, der han drak den bittere Kalk, der
han leed uendelige Smertter, skulde jeg da tvivle om,
at Gud er Fader, endog naar han revser? Skulde ikke
ogsaa jeg drikke den Kalk, som min Fader gav mig?
Skulde jeg ikke mide i selve Dødens Bitterhed gvoede den-
en Kiæmpesang: Herre! om du end ville slaae mig
ihjel, saa ville jeg dog haabe, Job. 13. Jeg veed,
du overgav til uendelig større Smertter end disse, den,
som

som fortiente at være og virkelig var uendelig meere elsket end jeg. Ja, det er med denne Mørkhed i den Elskedes Lidelse, som med enhver vor Religions Hemmelighed: Selve mørk udbreder den Lys. I sig selv urandsagelig, tiener den til at forklare og herligere andre trostefulde Sandheder. Saaledes denne: Den sætter i klart Lys den store Forsikring, at GUD er Kierlighed, at ingen elsker dig, som han, at intet kan opfordre meere alt hvad i dig er til Lovsang, end denne Kierlighed. Ja derfor bliver den heele Lidelses Historie fra først til sidst intet andet, end en klar, udførlig, rene de Prædiken over denne store og søde Text: Saa elskede GUD Verden, at han gav sin eenbaarne Søn, Job. 3. Men hvo kan følge den Lidende? hvo see den Elskede i Lidelsen, uden at føle denne Tanke:

b) Indlysende: Han bør være min Elskede, den, som jeg over alle Ting elsker. Var Jesu Kierlighed indslumret i Hierterne, den maatte opvaagne ved at see Jesum lidende, eller og den har aldrig været der, eller og den kommer der aldrig. Sæt: Jesus var os uvedkommende; Sæt: Han udrettede intet for os, han var kun udsendt til de fortabte Saar af Israels Luus, og at vi kun læste som om en anden ædel Helt, der doede for sit Fødeland, saa maatte vi dog læse saa længe, indtil vi begyndte at elske, saa fandt vi dog aldrig nogensteds saa megen Fornærmelse, saa stor Sagtmodighed, saa haarde Beskyldninger, saa lysende Ukyldighed, saa mangfoldig Smerters Jld, og en Taalmodighed saa himmelsk smilende. Nu denne Omhu for sine: Leede I efter mig, da lader disse gaae! Nu saadan overlægen Naad over nedrige Fiender; Han sagde: Det er jeg! da fulde de alle tilbage til Jordan. Nu denne Skaansel, eller meere, denne velgørende Almagt, at læge den saarede Fiendes afhug-

ne

ne Dre. Saa de bittre Bespottelser midt under mar-
rende Smerter, og denne Bøn over de Spottende:
Fader! forlad dem; thi de viide ikke hvad de
gjøre. Saa endelig den blide Seyer over den grum-
me Død midt i Dødens sidste Stund: Fader! i din
Haand befaler jeg min Aand. Kunde en opløst
Hedning, som ikke troede vor Religion, læse dette, u-
den at elske den han læste om, saa var der ikke ædel
Følelse skabt i hans Siel, eller han havde vanskabt sig
selv ved canibaliske Sæder. Men hvordan læse da vi?
hvordan høre vi, om vi ikke elske meere, jo meere vi
høre og læse? Vi, som viide, at det var for os den El-
skede leed, at det var alles vores Nisgjærninger
GUD lod møde ham, at Straffen laae paa ham,
paa det vi skulde have Fred, Es. 53. Skulde ikke
vi kalde ham vor Elskede? Er noget Billede høyt nok
til at beskrive den Kierlighed vi skyldte ham? Nej! bort
med vore nyere Tidens kolde Sprog; det forraader den
Død, som hersker i Hierterne. Vi beholde Skriftens
Sprog, Guds Aands stærke Billeder, der male JE-
sum som en Brudgom og Meenigheden, eller den for-
løste Siel, som Jesu Brud. Vi nærme os aldrig til
Gehemane, uden det heele Optrin synes talende til os
diffe Ord i den høne Sang: See! jeg er kommen,
min Søster! O! Brud! i min Save! Høysang. 5. Vi
troe ikke, at kunde hyde vor Brudgom noget vellugten-
de Takoffer, uden Kierligheds Nardus blander sig deri;
Vi gaae derfor i Guds Huus, høre derfor Guds Ord,
betragte derfor og atter betragte vor blodige Brudgom,
at vi kunde samle Gløder til Jlden, at vor Kierlighed
kunde blive meere og meere brændende, og altsaa vor
Lovsang siige hønere, klinge listigere, at ogsaa vi kun-
de siige med Bruden: Medens Kongen var i sin
Kreds, gav min Nardus sin Lugt, Høysang. 1.

Og paa det vi saaledes brændende af Jesu Kierlighed kunde kaste et roeligere Blik hen, for at oversee

2) Den Guds Naades Herlighed ved ham.

Terten nævner Guds herlige Naade, i hvilken han tog os til Naade. Dette sidste synes ved første Øyeblik overflodigt ørkesløst; Men, Nej! der er vigtig Meening i Ordene. Det første beskriver a) Naadens selv, det andet b) Naadens Tilværelse. Det første heeder Guds Naades Herlighed, eller hans herlige Naade. Jeg antager Naade her, ikke for en gudgommelig Egenffab, men for en guddommelig Foranstaltning, Anordning, Indretning. Naar Guld kaldes Naadig, bemærker det hans Godhed, hans Lyst til at giøre godt, til at meddeele hver Skabning alt det Gode han er skicket til at modtage, og det uforstyldt; Men naar Ordet Naadig tages i sin egentlige Bemærkelse, da er det den som oftere eftergiver Ret, ophæver fortient Straf, tilgiver begangne Synder, og i saa Fald er Guld ikke naadig, uden med Hensigt til Forsoningen. Tænk dig en Fyrste, som oftere eftergav end paastod Ret, som seldom straffede Misgierninger efter Lovene. Forbryderen vilde kalde ham naadig, men vilde du kalde ham retfærdig? vilde du leve under hans Kepter? vilde du troe Liv og Ære og Ehendom betrygget under hans Regimente? Det er derfor meere end underligt, naar man paadigter Guld en Egenffab, som man vilde laste, foragte, om man fandt den hos en jordiff Fyrste. Nej! vor Kirkes Grundfætning er fast: Guld kan ikke eftergive Ret, ikke forlade Synd, uden Føldestigterelse. Derfor læse vi dette store og dybe Ord i den hellige Bog: Loven er givne ved Mosen, Naade og Sandhed er bleven ved vor Zerre Jesum Christum, Joh. 1, 17. Ved ham blev

(5) Naaden,

Naaden, ligesom Lyset, da Gud sagde: **Bliv Lys!**
Men **Sandhed**, indvender man, den blev dog ikke da,
den var før, og altsaa en indvrunget Estertryk i Ordet
Bliv. **Nej!** ingenlunde: Ved **Lov** forstaaes her ikke
blot de 10 Bud; men alt hvad som kaldes **Lov**, givet
af Mose, Lovens heele Tieneste, den gamle Pagt,
med alle sine Ceremonier, Forbilleder og Ofringer,
disse **Skjgger** maadede tilkommende **Ting**.
Jesus kom, og da blev **Sandheden**, Collos. 2. Da
fik Kirken det virkelige, den sande ypperste Præst, den
rette Naadestool, det store og rene fyldestgjorende Of-
fer, til hvilket alle foregaaende sigtede, af hvilket alt
foregaaende tog sin Kraft, fik sin **Gyldighed**. Saale-
des blev baade **Sandhed** og **Naade** ved **Christum**.
Nu **Lov** Naaden den nye Pagt mellem Gud og Men-
nesket. Dette var den gamle: **Gjør det, saa skal**
du leve! Dette den nye: **Troe paa den Herre Je-**
sum, og du skal blive salig. Før heed det, **Du**
skal ikke komme derud, førend du betaler den
sidste **Skjærv**; men nu: **Vi** have **Sorløsning**
formedelst hans **Blod**, som er vore **Synders** **Sor-**
ladelse, Eph. 1, 7. **See!** dette er den nye **Huus-**
holdnings **Naad**, dette er den **Guds** **saliggjorende**
Naade, aabenbaret for alle **Mennesker**, Tit. 2.
Og, hvor blev den? naar blev den? **Fornemmelig** i og
ved **Jesus** **Lidelse** og **Død**. **Udaf** **Lidelsens** **Historie** kom-
mer **Naaden** ligesom det puure **Guld** af den smeltende
Dyn, og **Apostelen** har **Ret** til at kalde denne **Naade**
herlig, eller til at tale om denne **Naades** **Herlighed**.
Den **Herlighed** er i det mindste i vort **Sprog** er **grand-**
seløst **Ord**; det bemærker en **Samling** af **Guldkommen-**
heder, saa store og mange, at vi ikke kunde nævne,
ikke tælle, ikke maale dem. **Vi** sige: **En** **Ting** er **her-**
lig, naar vi ikke viude alt det store og gode vi ville sige
om

om Tingen. Det er kun Ordets Misbrug, naar det
tillægges nogen jordisk Ting, noget jordisk Menneske.
Det er gandske elendigt med alle vore Herligheder.
Men! det er Herlighed, som skal aabenbares paa
os, Rom. 8. Det er Herlighed, at der er Naade
hos Gud for saldne Syndere ved ham, som døde for
os. Betragter du Lidelsen, uden for at herliggiøre denne
Naade, for at ophøje denne Naades Herlighed, saa
betragter du den forgiøves, saa er du en ørkesløs Til-
skuer af Smeltningen, om du ikke samler dig dette
Guld af denne Døn. Jeg veed intet herligere end den-
ne Naade, og uden den er Jordens beste Herlighed
Forsængelighed og Aands Fortærelse, uden den er Ver-
den en Jammerdal og Livet en Plage og Døden en Dø-
sæggelsens Bederstyggenhed — Men Evigheden —
O! paa den turde jeg da ikke tænke. Men ved Guds
herlige Naade seer jeg Gud forsonet med Syndere,
Syndere forsonede med Livets Byrder. Men endnu
har vor Betragtning et Trin at stige, for at see
b) Denne Naades Tilsegnelse, i hvilken, siger
Terten, han tog os til Naade, eller med hvilken
han benaadede os. Her tales ikke om en søyet For-
anstaltning, men om en virkelig Handling: Vi have kun
her at forholde os lidende. Gud virker selv ved sin
Aand Naadens Tilsegnelse; han benaadet os, tager os
til Naade. Ja! dertil maa det komme med dig, min
Ven! om du skal frelles. Ikke nok, du veed der er
Naade, og Naaden herlig; men du maa faae din Deel
af Naaden. Det kan forlyste, at see til Ellierne paa
Marken, at kiende dem og enhver af dem med sit Navn.
Men den stirtige Vie nyttter Blomsterne bedre, som ud-
suer deraf sin Honning. Saa bør det os at omgaaes
med Naaden, saa at betragte Lidelsen, at vi kunde selv
faae Naade, selv samle Trost for vor Siel, Lægedom
for

for vort saarede Hierte; og kun at du alvorlig vil, min
Ven! kun at du fremrækker det tomme Kær, saa skal
du kunde af Jesu Syld tage ogsaa Naade for
Naade. Men da er din Lykke voren under Lidelsens
Betrægtning til en le-ragtelig Høyde, da er din Be-
trægtning velsignet, naar du seer denne Tanke stor og
klar og rodfæstet i dit Hierte: GUD har taget mig
til Naade i den Ælste, mig er min Synd forladt,
mig tilhører det Blod, Jesus udeste, de Bønner han
bad, den Kamp han stred, den Død han døde, min
GUD er min og jeg er hans; saa har din Siel i en
lykkelig Stund besøgt Gekemane, vandret paa Golga-
ta, staaet under Jesu Kors. Du kan ikke selv, jeg
veed det nok, skabe denne Himmel i din Barm. Din
Aand selv har ikke denne Magt over sig selv; men jeg kien-
der en høyere Aand, en Skaber i all god Gierning.
Denne Aand er altid virkende med Ordet, hvor den ikke
modstaaes, altid paa dig virkende, naar du anholder
derom. Glem ikke, om du end gaaer paa Gravens
Bredde, hvad du lærde saa godt som fra Buggen: Jeg
troer, at jeg ikke af min Styrke og Fornuft kan
troe paa Christum eller komme til Christum min
Zerre, men det er den Hellig Aands Gierning.
Men nu: Denne Hellig Aands Gierning, er den ikke
atter en Frugt af Jesu Lidelse og Død? Siger ikke
Jesus selv til sine: Savde I mig kær, da glædde
I Eder, at jeg sagde: Jeg gaaer bort, Joh. 14;
thi gaaer jeg ikke bort, da kommer ikke Trøsteren
til Eder, Joh. 16. Den Elskede altsaa er os alle Ting
i alle. Ved ham blev Naaden, i ham blev du benaadet,
for hans Skyld sendes den Aand, som gjør denne Naade
virkende, som tilegner den paa dit Hierte, som skaber
i Hierterne denne Troe, i Troen dette Liv, i Livet
denne salige Glæde. Da først er Mennesket blevet
hvad

hvad Guds vil han skal være. Da er Guds Hensigt med dig og dine Nuffers høyeste Maal løben sammen til Eet, Guds Villie og din Villie foreener i een Punkt. Ja! dit lille Bæsen, om jeg saa maa tale, omgives, indstutes i det uendelige Store i den Guds Naades Herlighed, eller at jeg skal lade den forløste og benaa- dede Siel tale med en Apostels Ord: Jeg lever, dog ikke jeg, men Christus lever i mig, og det Liv, som jeg nu lever i Legemet, lever jeg ved Jesu Christi Guds Sons Troe, som haver elsket mig og givet sig selv hen for mig, Galat. 2, 20. Er dette, min Ven! hvad du har samlet, hvad du har vundet, ved at betragte Lidelsen, saa ved jeg vist, du har i dit Hierte meer end een Tert til Sang; Saa sø- ler du levende 3) din Blygt, at lovsyng denne Naade. Dertil skal Tonen stemmes til Guds her- lige Naades Lov, eller til at love, prise Guds her- lige Naade. Jeg nævnte vel Ordet Blygt; men naar det er kommen saa vidt med os, bliver det lyst, det bliver mere, det bliver en drivende Nødvendighed, du maa, du kan ikke andet, end udbrude Lovsang. Den tilgnede Naade gier a) bort gandske Liv til en Lovsang, og b) skaber i all vor vor Lovsang Liv og Aand. Bort gandske Liv eller Forhold bliver en Lovsang. Vi bindes ikke længere til Tid og Sted, til Taksigelses-Fæste og anbefalede Sange. Endog naar vi tie, blive vore Handlinger talende til Guds Ære. Derudi, siger Jesus til sine Disciple, er min Sader æret, at I bære megen Frukt, Joh. 15, 8 v. Da kan Verden see, at det uskyldige Blod, som randt, var ikke spildt paa vore Sieler. Da, naar vi, som Jesu E- endoms Folk, ere saare slittige til gode Sierninger, da er denne stumme Lovsang høyrøstet nok til at vidne for Verden,

Verden, kraftig nok for at tilstoppe Daarens Banvit-
tighed; ja mægtig endog til at afsvinge de Bantrøe selv
en Slags Lovsang: Derfor heeder det: Lader saa E-
ders Lys skinne for Menneskene, at de see Eders
gode Gierninger, og prise Eders Sæder, som er
i Himlene, Matth. 5. Naar Hyflere have sunget
Lovsangen, er alting ude. Siden vidner deres Gier-
ning mod deres Mund, og den Gud de ærede med glim-
rende Hymner, gif de hen, med smutsige Laster at for-
tørne. Men! hvo du er, du Benaadede! som trænger
ind i Jesu Lidelsers Samsynd, indtil at faae dit Ror-
tel toet i Lammets Blod, dig skal Verden see vorende
i Troe, Haab og Kierlighed, du skal modnes indtil at
bære Retfærdigheds fuldkomne Frugter, som
steer ved Jesum Christum, Guld til Ære og
Lov, Phil. 1. O! ja, komme vi, andægtige Tilhø-
rere! i fremmed Land, hvad vidner meest for os til
den høyst bydendes Ære? Er det Prakten paa hans Fød-
sels-Dage; Er det Æresange, med Kunst og Flid
sammensatte? Er det udvortes anbefalede Æresbeviis-
ninger? Men! alt dette kan bedrage. Men Folkers Enk-
salighed, Retfærdighed blomstrende, Orden grundfæ-
stet, Lydighed mod Lovene, og Lovenes ubrødelige Hel-
lighed. Da bliver Fyrsten stor for dig, da siger du,
som Dronningen af Saba: Salige ere disse dine
Mænd, og salige disse dine Tienere, som staae
for dit Ansigt og høre din Viisdom, eller: Du
haver meere Viisdom og godt, end Nygtret er,
som jeg hørde om dig, 1 Kong. 8. Men med alt
dette maa der dog yttre sig noget i Ord og Tale i virke-
lig Lovsang. Var alting dødt og stille paa de festlige
Dage, hørde du ingen Siel oplukke sin Mund til Fyr-
stens Roes, saa var det mistænkeligt, saa maatte der
dog herske een eller anden hemmelig Uvillie. Og saa-
ledes

ledet med Guds Børn; thi ere vi Børn, saa haver
GUD udsendt sin Søns Aand i vore Hjerter,
ved hvilken vi raabe Abba Fader. Munden
maa tale af Hjertets Fylde, der maa kiendes
b) Liv og Aand i all vor Lovsang: Har Guds
herlige Naade gjort dig glad, du har Lyst til at forkynde
det for Himmel og Jord, for Ven og Fiende. Det
hænger ikke ret sammen, naar Ordene strømme paa dine
Læber, naar du med en hæs og stammende Skamfuld-
hed udstømmer en hullende Lovsang. Men! hvor Guds
Aand er, der er Frihed, der falder alting løs, ukunst-
let, naturligt. Der er ikke Spørgsmaal om stærke Ud-
trykke, jærnlige Ord, listigt Tonesald. Det er den
mindste Bekymring, naar du er hjerteglad. I den
allerlaveste Eenfoldighed kan der herske Liv og Aand.
Man kan sele Hjertesprog endog i Bondesang, og et
svet Dre griber lættelig det Schiboleet, som forraader
den smertelige Kunst. Men! den sande Glæde har sit
eget Modersmaal over heele Verden, og jeg troer, om
du herde Lovsang i fremmed Tungemaal, hvoraf du ikke
forstod et Ord, kunde du dog høre, om den Lovsynge-
de var hjerteglad; Men det er den Benadede, det
maa han være, han kan ikke skjule sin Glæde, han vil
ikke heller. Alting forvandles i hans Mund til Sang;
selv Pligternes Lov, som Eastens Træl nævner bæven-
de, bliver ham en Lovsangs Tert. Han siger med Da-
vid: Dine Befalinger vare mine Psalmer i all min
Udlændigheds Suus, Ps. 119. Men skulle beklemte
Hjerter i Forsamlingen: Vi ere ikke glade, vor
Lovsang drukner i Taarer, vi ere altsaa ikke be-
naadede. O! mine svage Brødre! denne Slutning er
falsk. Der er en Bedrøvelse efter GUD, som gjør
Omvendelse til Salighed, som ingen fortryder,
2 Cor. 7. Man er ikke glad naar man vil; men hvo
som

som søger Naaden, har den allerede. Ere I ikke glæ-
 de, gaaer ind i Gekemane, for at blive det, betragter
 den Smerthers Mand, indtil I blive det. Den sande
 Glædes Kildevæld er gravet i denne Have. Iesus
 lader Eder sige ved mig, hvad han sagde til Qvinden af
 Samaria: Den, som drikker af det Vand, som
 jeg vil give ham, det skal blive en Kilde med
 Vand i ham, som opvælder til det evige Liv,
 Joh. 4. Ja, evige Liv! dig nævnte jeg, og jeg nævnte
 allige Glædens Fødeland og Sangens Tiid. Der og
 da skal Guds herlige Naades Lov opfyldes alt og gien-
 nemstrømme vor Fadets Huus, hvor der ere de mange
 Boeliger. Her afbrydes saa tit vor Sang med Sukke.
 Her hender det tit, at naar vi have sunget Lovsangen,
 maa vi strax vandre over en og anden Kedrons Bæk, i
 den mørke Lovlens Nat i Sorgens dybe Dal: Men
 der ere de evige Lovsange, der skal hver Tanke bekiend-
 de, at Iesus Christus er en Søn til Gud Fa-
 ders Ære, der skal Iesu Lidelse og Død endnu blive
 ved at være Lovsangenes store Tert, der haabe vi at hø-
 re, der selv at deeltage i Sangen, som de 10000 Gan-
 ge 10000 istamte, det Guds Lam til Ære, som har
 al Verdens Synder, den Sang Johannes har lært os i
 Aabenbaringens 5te, og med hvilken jeg vil slutte min
 Tale: Lammet, som er slagtet, er værdigt at
 tage Magt og Rigdom og Viisdom og Styrke
 og Priis og Ære og Velsignelse. Amen.

350/7